

VIP-VERKOSTON SYKSY

Verkostopäivät 5+1

Ydinryhmät (pj)

Kokoontumisajot 15.9.

Teemaryhmät

Tietoiskut

Vaativa konsultaatio

Kuntien yhdyshenkilöiden yhteystietokartoitus

Etäseminaari Sijoitetut lapset -teemaan

Opiskeluhuollon ohjausryhmien kehittämisprosessi

VAKIINNUTTAMINEN ETENEE

VIP-VERKOSTON SYKSY- TUTKIMUS

- ✓ Vaativa erityinen tuki Kasvatustieteen päivien alaryhmänä
- ✓ Tiivis yhteistyö TUVET- tutkimushankkeen kanssa / UEF, HY, JY
www.tuвет.fi
- ✓ IN-To – toiminta-alueittain järjestettävän opetus / HY
- ✓ Elmerit, valtion koulukotikoulu ja sairaalaopetus – tilastot
 - ✓ Kouluakäymättömyys-kartoitus /JY

KOULUAKÄYMÄTTÖMÄT LAPSET

[HTTPS://VIP-VERKOSTO.FI/TEEMARYHMAT/KOULUA-KAYMATTOMAT-LAPSET](https://vip-verkosto.fi/teemaryhmat/koulua-kaymattomat-lapset)

TAVOITE:

Kansallisen tutkimuksen ja koulutuksen vahvistaminen
Mahdolliset kansalliset suositukset

ASiantuntijaryhmä

Tutkijakollegio

- Marke Hietanen-Peltola, THL
- Pirjo Koivula, OPH
- Kristiina Laitinen, OPH
- Pia Paakkari, sairaalaopetus, Helsinki
- Marketta Raivio, Satakunnan lastensuojelun kehittämisyksikkö
- Klaus Ranta, HUS nuorisopsykiatria
- Johanna Sergejeff, Valteri (pj.)
- Christine Söderek, OPH
- Tuomo Virtanen, JYU

- Katarina Alanko, Åbo Akademi
- Noona Kiuru, JYU
- Silja Kosola, HY
- Katja Melander, HY
- Sami Määttä, JYU
- Jenni Pelkonen, JYU
- Klaus Ranta, HUS
- Piia Ruutu, HY
- Kati Vasalampi, JYU
- Tuomo Virtanen, JYU

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kouluakaymattomyys-suomessa>

YHTEISEN YMMÄRRYKSEN LISÄÄMINEN

Tutkimus, kehittämistyö ja koulutus

-> <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kouluakaymattomyys-suomessa>

Mitä termejä käytetään? Ongelmaton vs. ongelmallinen poissaolo?

Voidaanko poissaolijoita luokitella syiden perusteella?

Miten paljon ko. oppilaita on Suomessa?

Onko heidän määränsä lisääntymässä?

Mitä koulussa voidaan tehdä tilanteen parantamiseksi?

Entä monialainen yhteistyö?

Kansalliset suositukset?

**Intensiiviset
interventiot**

**Kohdennetut
interventiot**

Ennaltaehkäisy

Koulukieltäytyminen

Emotionaalinen ahdistus
kouluun menemisestä

Huoltajilla on tieto kotiin
jäämisestä

ja tahto saada lapsi
kouluun

Ei yleensä ongelmia
sosiaalisessa
vuorovaikutuksessa

Pinnaaminen

Aikaa vietetään
kavereiden kanssa

Koulua mielekkäämpää
tekemistä

Huoltajat eivät tiedä
missä lapsi on, olettavat
usein hänen olevan
koulussa

Koulusta vetäytyminen

Perheellä tai
vanhemmilla on
ongelmia

Lapsi ei uskalla jättää
huoltajaa
yksin/valvomatta

Sisaruksia yksin

Kouluympäristöstä poissulkeminen

- Koulua käydään kotona
koulun aloitteesta
- Lyhennetty koulupäivä tai
kouluviikko

S Ä Ä N N Ö L L I N E N K O U L U N K Ä Y N T I - - - - - K O U L U A K Ä Y M Ä T T Ö M Y Y S

SIJOITETUT LAPSET

[HTTPS://VIP-VERKOSTO.FI/TEEMARYHMAT/SIJOITETUT-LAPSET](https://vip-verkosto.fi/teemaryhmat/sijoitetut-lapset)

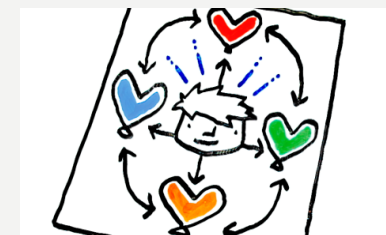
PÄÄTAVOITE: Sijoitettujen lasten koulunkäynnin ja oppimisen vahvistaminen sekä monialaisen yhteistyön edistäminen

UUNITUORE TIETOISKU:

Näin sijaishuollossa asuvan lapsen sivistyksellisiä oikeuksia vahvistetaan koulun ja lastensuojelun yhteistyöllä <https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Muuta uutta materiaalia:

<https://vip-verkosto.fi/materiaalit/dont-give-up-on-us-kokoontumisajot-15-9-2020-materiaalit-sijoitetut-lapset/>

SIJOITETUT LAPSET

[HTTPS://VIP-VERKOSTO.FI/TEEMARYHMAT/SIJOITETUT-LAPSET](https://vip-verkosto.fi/teemaryhmat/sijoitetut-lapset)

TULOSSA syksyn aikana:

Etäseminaari -> kohderyhmänä yksityiset lastensuojelutoimijat.
Kyselyraportti yksityisten lastensuojelulaitostoimijoiden näkemyksistä lasten
koulunkäynnistä

Teemaryhmän kokoonpano:

Sari Granroth-Nalkki, Valteri

Tarja Heino, THL

Pirjo Koivula, OPH

Tiina Korpela-Liimatainen, Valtion koulukotikoulu

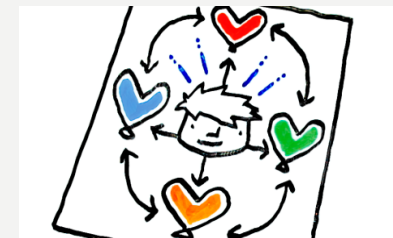
Terhi Ojala, Valteri (pj.)

Aila Puustinen-Korhonen, Suomen Kuntaliitto

Mia Tapiola, Kymsote

Christine Väливаара, (Helena Inkinen) Pesäpuu ry

Laura Nyyssönen/Katariina Korhonen, Kuopion kaupunki

TOIMINTA-ALUEITTAIN JÄRJESTETTÄVÄ OPETUS

- Tehtävään on nimetty monialainen asiantuntijatyöryhmä
 - 10 jäsentä, työryhmä on kokoontunut 9 kertaa
 - Ryhmän tavoitteena on kuvata toiminta-alueittaisen opetuksen pedagogisia toimintatapoja ja käytänteitä sekä ohjeistaa opetushenkilöstöä ja huoltajia
- Ryhmä jakaa tietoa toimivista käytänteistä sekä tuottaa ohjemateriaaleja, jotka vastaavat käytännön haasteisiin
- Ryhmä on nostanut esiin useita pohdittavia asioita ja tarpeen erilaisiin ohjeistuksiin

TÄHÄN MENNESSÄ RYHMÄ ON JULKAISSUT;

- Kyselytyökalu pohdinnan tueksi koulunkäynnin järjestämisestä <https://vip-verkosto.fi/teemaryhmat/toiminta-alueittain-jarjestettava-opetus/malleja-ja-menetelmia/>
 - Avuksi pohdintaan, jos harkitaan oppilaan siirtämistä toiminta-alueittaiseen opetukseen
- VIP-tietoiskut toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta <https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>
- Linkkejä käytössä oleviin materiaaleihin toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta teemasivuilla <https://vip-verkosto.fi/teemaryhmat/toiminta-alueittain-jarjestettava-opetus/>

TULOSSA JULKAISTAVAKSI SYKSYLLÄ 2020

- **Kohti koulupolkua” – esite**

→ kuvataan pidennetyn oppivelvollisuuden vaihtoehdot, esiopetus, pedagogiset asiakirjat (sanasto) sekä oppiaineittain ja toiminta-alueittain järjestyn opetuksen eroja

→ suunnattu huoltajille sekä ammattilaisille

- **”Opas toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta”**

→ Oppaassa kuvataan toiminta-alueittaista opetusta sekä perusopetuksessa tehtäviä pedagogisia asiakirjoja ja päätöksiä sekä vaihtoehtoja perusopetuksen jälkeen

→ Suunnattu huoltajille ja ammattilaisille

- **Milloin toiminta-alueittaiseen opetukseen? (OPH:n sivuilla julkaistava teksti)** Pohdintaa oppiaineittain järjestetyn opetuksen vaihtoehtoista esim. kehitysvammaisille oppilaille sekä toiminta-alueittaisen opetuksen toimintatavoista.

LISÄKSI TULOSSA;

- **Lääkärinlausuntomalli (mahdollisesti kevät 2021)**

- Mitä tietoja lääkärin tulee välittää oppilaasta koululle?

- ohjeistusta lääkäreille lausuntojen kirjoittamista varten

- mitä opetuksen järjestäjä toivoo, että lääkärinlausunnossa selviäisi

- **Ohje toiminta-alueittain järjestetystä opetuksesta ja sen erosta oppiaineittain järjestettyyn opetukseen maahanmuuttajille sekä kehitysvammaisille oppilaille**

- Opas on selkokielen ja kuvitettu

- Toteutetaan eri kielillä.

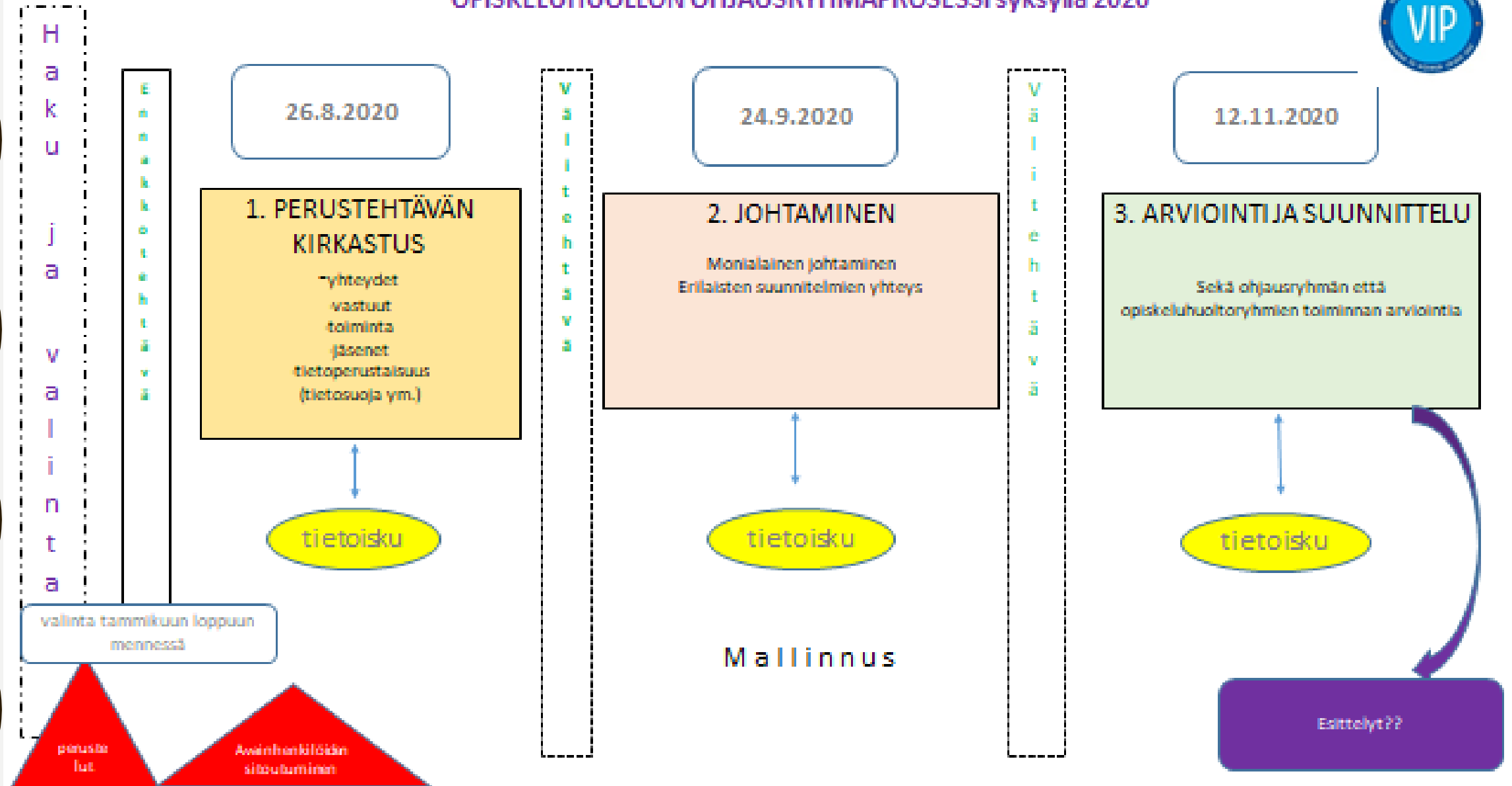
- Toteutus netissä.

- **Keväällä 2021 webinaarikoulutuksia (2t X 4) yhteistyössä Aluehallintovirastojen kanssa**

- Tarvetta olisi myös toiminta-alueittain järjestetyn opetuksen kirjasta, joka olisi suunnattu ammattilaisille

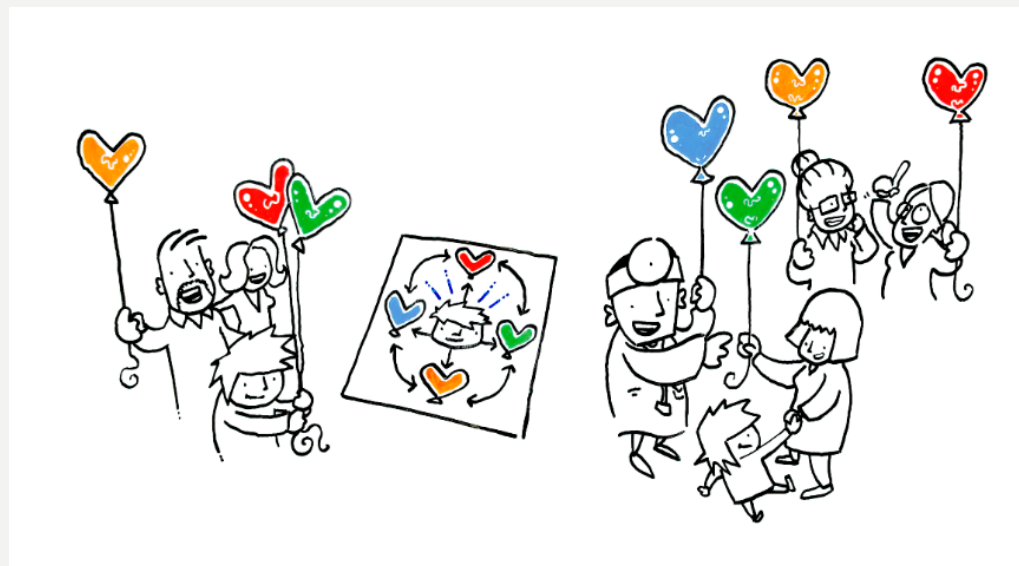
OPIKSELUHUOLLON OHJAUSRYHMÄPROSESSI

OPIKSELUHUOLLON OHJAUSRYHMÄPROSESSI syksyllä 2020

15 OHJAUSRYHMÄÄ/26 KUNTAA

1. Eksote: Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari
2. **Hamina**
3. Pyhtää
4. **Kotka**
5. Jakobstad, Larsmo, Nykarleby ja Pedersöre
6. **Kurikka**
7. Nokia
8. **Nurmijärvi**
9. Pori
10. **Tampere**
11. Toholampi
12. **Turku**
13. Tuusula
14. **Uusikaupunki**
15. Ylivieska

OHJAUSRYHMÄN TYÖSKENTELYYN LIITTYVIÄ KEHITTÄMISTARPEITA

- ✓ **Suunnittelu:** tehtävä ja tavoitteet, vuosikello, -suunnittelu, suunnitelmien päivitys
 - ✓ **Johtaminen:** päätöksentekoprosessi, jalkautusvastuut,
 - ✓ **Resurssit:** oikea kokoonpano, monitoimijuus, ajankäyttö
- ✓ **Toimintaperiaatteet:** selkeyttä tavoitteisiin, tehtäviin, toimintaan
- ✓ **Dialogi ja tiedonkulku:** lapset ja nuoret, muut työryhmät, päättäjät
 - ✓ **Yhteistyö:** roolit, vastuut
 - ✓ **Arviointi:** laadun arviointi, laatukriteerit

RYHMILTÄ TULLEITA TOIVETEEMOJA

- ✓ Resurssit
- ✓ Suunnittelu
- ✓ Toimintamallit ja työvälineet
- ✓ Normisto
- ✓ Yhteistyö ja verkostoituminen
- ✓ Arviointi
- ✓ *Lisäksi yksittäisiä toiveita*

SUUNNITTELURYHMÄ

Eija Kinnunen	palvelupäällikkö, psykologi	Lahden kaupunki
Tero Makkonen	kuntoutuksen päällikkö, psykologi	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Mari Satosaari	koulukuraattori	Jyväskylän kaupunki
Marke Hietanen-Peltola	ylilääkäri	Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Kristiina Laitinen (Pirjo Koivula)	opetusneuvos, psykologi	Opetushallitus
Esko Lukkarinen	johtaja	Aluehallintovirasto
Matti Hursti	sivistysjohtaja	Ylöjärven kaupunki
Mari Sjöström	erityisasiantuntija	Kuntaliitto
Terhi Ojala	hanke- ja kehittämisspäällikkö	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri
Suvi Sankinen	ohjaava opettaja	Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri

KYS-ALUEEN VAATUN KEHITTÄMINEN JATKUU

- Rahoitushaku Vaatun kehittämiseen Opetushallituksesta
- Mikäli rahoitus myönnetään kehittämisrahaa hallinnoi Iisalmen kaupunki
- Kehittämisen tärkein tavoite on jatkaa Vaatu-työtä ja saattaa loppuun Vaatu-toimimisen konkreettinen malli, jolla voidaan vastata sekä ennaltaehkäisyyn että korjaaviin palveluihin jo varhaisessa vaiheessa
- Mallin kehittämisessä ovat mukana myös kunnan kouluista tulevat erityisen tuen asiantuntijat ja muut tahot.
- Palvelua tuotetaan monialaisesti ja monitoimijaisesti eli perhe/lapsi ovat mukana omassa asiassaan; palvelun saanti on nopeaa ja suoraviivaista.